

Moois om naar uit te kijken

48 cultuurtips voor een goed begin van het jaar

Geselecteerd door Jan Dertaelen, Koen Van Boxem, Nina Dillen, Ruben Nollet en Tom Peeters

EXPO'S

Jef Geys

In de kunstwereld is de Belgische kunstenaar Jef Geys (1934-2018) een monument, maar bij het grote publiek is zijn werk relatief onbekend. In de expo 'Je ziet niet wat je denkt te zien' brengt Wiels met meer dan 200 objecten en documenten een eerbetoon.

2 februari, Brussel

Jim Shaw

Jim Shaw is een van de belangrijkste hedendaagse Amerikaanse kunstenaars. Met de expo 'The Ties That Bind' brengt het M HKA een overzicht van zijn werk van de voorbije vijftig jaar. Slawo oeuve meandert tussen foto's, tekeningen, schilderijen, films en installaties. De populaire cultuur is een belangrijke inspiratiebron.

9 februari, Antwerpen

Paul Harbutt

De Brit Paul Harbutt is van veel markten thuis. Hij schildert, beeldhouwt en tekent, soms tegelijk in één kunstwerk. Museum De Reedde focust in Harbuts eerste solotentoonstelling in België op zijn tekeningen, waarin hij erg vrij omgaat met stijl en onderwerp.

16 februari, Antwerpen

Het surrealisme

In 1924 publiceerde André Breton het Surrealistisch Manifest. Bozar viert de honderdste verjaardag met de expo 'Histoire de ne pas rire, het surrealisme in België'. De Belgische variant was subversiever dan het Franse origineel. De Belgen wilden de wereld met hun surrealistische kunst transformeren. De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten focussen in samenwerking met Centre Pompidou in Parijs op het internationale surrealisme. Zij pakken uit met gerenommeerde surrealistische kunstenaars, van René Magritte tot Salvador Dalí.

21 februari, Brussel

John Singer Sargent

De in Italië geboren Amerikaanse schilder John Singer Sargent was een van de beroemdste portretschilders van de 19de en vroege 20ste eeuw. Hij besteedde veel aandacht aan de kleding van zijn modellen. De expo in Tate Britain toont naast een selectie van zestig schilderijen ook kostuums en mantels die Sargent uitloos voor zijn modellen.

22 februari, Londen

Matthew Wong

De Chinese kunstenaar Matthew Wong



Matthew Wong › 'Unknown Pleasures', 2019.

© THE MUSEUM OF MODERN ART, NEW YORK

begon in 2011, op zijn 27ste, met tekenen en schilderen. Vincent van Gogh was een grote inspiratiebron zonder dat hij de Nederlandse meester klakkeloos kopieerde. In enkele jaren tijd werd Wong erg populair bij Amerikaanse verzamelaars en musea. Het Van Gogh Museum toont zijn oeuvre en legt de kien toon op het verband tussen beide kunstenaars.

1 maart, Amsterdam

Angelica Kauffman

De in Zwitserland geboren Angelica Kauffman was een van de beroemdste schilders in Londen van de 18de eeuw. Ze was gespecialiseerd in portretten van de fine fleur van de Engelse high society. Door te focussen op vrouwelijke hoofdpersonages blees ze historische schilderijen nieuw leven in. De Royal Academy wijdt voor het eerst een grote tentoonstelling aan haar werk.

1 maart, Londen

Jef Verheyen

In de jaren vijftig en zestig was Jef Verheyen een boegbeeld van de Belgische avant-garde. Hij brak internationaal door met zijn monochrome schilderijen, waarin hij op zoek ging naar leegte en vorm. Het KMSKA wijdt een grote expo aan zijn oeuvre, ingebed in werk van tijdgenoten en hedendaagse kunstenaars.

23 maart, Antwerpen

Paris 1874

Met 'Affaires d'indépendance' vond op 15 april 1874 de eerste impressionistische tentoonstelling plaats. Kunstenaars als Monet, Renoir, Degas, Morisot, Pissarro en Cézanne wilden aantonen dat ook buiten de traditionele paden kunst gemaakt kon worden. Musée d'Orsay blikt op de 150ste verjaardag van het impressionisme terug met een nieuw expo.

26 maart, Parijs

Tarek Atoui

De Libanese kunstenaar en componist Tarek Atoui creëert klankinstallaties die alle zintuigen zouden moeten aanspreken. Hij ontwerpt nieuwe instrumenten die in veel gevallen uitmonden in complexe installaties. Het S.M.A.K. toont ze in een ongetwijfeld buitengewone tentoonstelling.

6 april, Gent

Auguste Rodin

Het Museum voor Schone Kunsten van Bergen heropent na een renovatie met een grote expo van de Franse beeldhouwer Auguste Rodin. Hij moderniseerde aan het einde van de 19de eeuw de beeldhouwkunst. De expo toont 200 sculpturen, waarvan een belangrijk deel uit Musée Rodin in Parijs komt.

13 april, Bergen

Naar Antarctica

In 1807 vertrok Adrien de Gerlache met de Belgica naar de Zuidpool. Toen de poolwinter begon, kwam het schip vast te zitten in het pakis. Pas meer dan een jaar later slaagde de bemanning erin het te bevrijden. Net voor het begin van een tweede poolwinter begonnen ze aan hun terugreis. Het MAS vertelt het verhaal na.

21 juni, Antwerpen

Ron Mueck

De Australische beeldhouwer Ron Mueck is een boegbeeld van het hyperrealisme. Hij creëert haast levensgrote gigantische poppen. Ze zijn materieel, maar lijken toch te leven. Museum Voorlinden brengt een uitgebreide selectie uit zijn werk.

29 juni, Wassenaar

PODIUM



Alabama › Theatermaker Fien Leysen maakte een voorstelling over het verstrijken van de tijd en de stadia van gemis.

een voorstelling over het verstrijken van de tijd en de stadia van gemis.

1 februari, Theater Arsenal, Mechelen

Brodeck

De Franse schrijver Philippe Claudel brak in 2007 door met 'Brodeck', een roman over een misdaad in een dorp waarover iedereen zwijgt. De Belgische componist Daan Janssens zette het verhaal om in een nieuwe opera. Fabrice Murgia tekent voor de regie.

9 februari, Opera Antwerpen

Genesis

Twee bekende gezelschappen met elk hun eigen stijl en identiteit bundelen de krachten voor 'een turbulente, barokke spektakelvoorstelling op locatie'. Compagnie Cecilia uit Gent en Abattoir Fermé uit Mechelen brengen samen 15 spelers op de scène. De drie uur durende locatievoorstelling heeft als vertekpunt een flatgebouw, dat ook dienstdoet als metafoor voor de samenleving.

9 februari, op locatie in Mechelen

RE/BIRTH

DeSingel kondigt de lente aan met 'RE/BIRTH', een intercultureel festival met theater, dans, muziek en performance rond het thema 'wedergeboorte'. Met onder meer de Uruguayaanse choreografe Tamara Cubas, die aan de slag gaat met een groep jongeren van de dansopleiding van het Conservatorium.

23 februari-1 maart, DeSingel, Antwerpen

(V)

Tien jaar geleden woonden vijf spelers van De Nwe Tijd een week in een bejaardenhuis, voor hun eerste 'Heimat'-voorstelling. Ze stelden de bewoners vragen over het leven, de liefde, werk en spijt. Tien jaar later brengt regisseur Freek Vielen vijf actrices uit verschillende generaties samen om diezelfde vragen aan hun moeder te stellen. Het schept een beeld van hoe het leven van de vrouw de voorbije honderd jaar enorm veranderde.

2 maart, Corso, Antwerpen

Klarafestival

De rode draad door het Klarafestival is dit jaar 'Crossroads'. Verschillende generaties en muziektradities ontmoeten en kruisen elkaar op het podium. De festivalartieste is de Amerikaanse soprano Claron McFadden, die als geen ander het thema uitdraagt. Ze emigreerde dertig jaar geleden naar Europa en is thuis in meerdere genres, van jazz tot klassiek.

8-24 maart, Brussel

R.I.S.A.

Theatercollectief Jr.cE.S.A.r maakte eerder voorstellingen als 'Malcolm X', 'Dear Winnie' en 'Who's Tupac?', waarin het de erfenis van omstreden historische figuren in een dynamische performance tot leven wakte. In 'R.I.S.A.' (Reckless Idiots Seeking for Absolution) vraagt het zich af wat theater nog kan betekenen in een wereld die in brand staat. Met de lach als wapen trommelt Jr.cE.S.A.r een carnavaleske stoet van spelers, schrijvers en muzikanten op.

14 maart, KVS, Brussel

Rivoluzione e Nostalgia

De Munt balde 15 vroege opera's (1840-1849) van Giuseppe Verdi samen in een nieuwe productie, gespreid over telkens twee avonden. Het eerste deel, 'Rivoluzione', speelt zich af in 1968, toen Europa werd overspeld door jongerenprotest. In 'Nostalgia' bliken de drie protagonisten uit het eerste deel terug op hun leven. De barricades zijn vervangen door een kunstgalerij.

22 maart, De Munt, Brussel

Warm

Dat Jon Fosse vorig jaar de Nobelprijs Literatuur kreeg, verheugde theatermaker Damiaan De Schrijver zeer. Hij werkt al jaren met de theaterteksten van de Noor. Met 'Warm' brengt tg SIAN intussen de vierde toneeltekst van Fosse op de planken. Het stuk brengt drie personages samen. Ze weten niet meer of ze elkaar kennen, of ze elkaar al eens ontmoeten, en zo ja, waar dan precies.

25 april, Monty, Antwerpen

© BESSICA ROEBENING/THEATER ARSENAL

FILMS



Emma Stone in 'Poor Things'.

Poor Things

Wie is Bella, de eigenaardige jonge vrouw die bij de geniale dokter Baxter woont? Waarom kan ze amper praten en wandelt ze als een peuter? Het is het uitgangspunt van een unieke satire die de hypocrisie van de burgerwereld op de korrel neemt en meer specifiek de positie van de vrouw in vraag stelt. Een film van de Griekse meester Yorgos Lanthimos ('The Favourite'), met een verbluffende hoofdvertolking van Emma Stone.

17 januari

The Zone of Interest

De Brit Jonathan Glazer mag dan weinig langspeelfilms regisseren, ze maken steevast indruk. Tien jaar na zijn parel 'Under the Skin' is hij terug met een indringende versie van 'The Zone of Interest', een roman van Martin Amis uit 2014. De setting op zich doet een mens huiveren: Auschwitz tijdens de Tweede Wereldoorlog. Maar Glazer focust op het gezin van kampcommandant Rudolf Hiss en diens echtgenote. Ze leiden een idyllisch leven, terwijl de schoorstenen op de achtergrond zwarte rook uitbraken.

31 januari

Green Border

'Schandalig en weerzinwekkend.' 'Vergelijkbaar met de propagandafilms van de Sovjets en de nazis.' Nee, de vorige Poolse regering liep niet hoog op met deze striemende aanklacht van cineaste Agnieszka Holland tegen de onmenselijke manier waarop de politici omgaan met vluchtelingen op de grens met Wit-Rusland. Holland belicht de situatie vanuit verschillende invalshoeken - vluchtelingen, grenswachers, activisten - en komt tot een weinig roekloze conclusie.

7 februari

Skunk

De Vlaamse filmmaker Koen Mortier ('Ex-Drummer') combineert graag poëzie en uppercuts. Dat doet hij meer dan ooit in dit schrijnende portret van een tienerjongen. Liam wordt weggehaald bij zijn ouders en krijgt onderdak in een gesloten jeugdinstituut. Aan de basis ligt een boek van Geert Laghon, die jarenlang zorgverlener was in de forensische jeugdpsychiatrie. De jonge hoofdacteur Thibaud Dooms is een openbaring.

28 februari

Dune: Part Two

Aan het einde van deel één van Denis Villeneuve's imposante verfilming van de sciencefictionklassieker sloot de hoofdfiguur Paul Atreides (rol van Timothée Chalamet) zich aan bij het woestijnvolk de Fremen. Het vervolg toont ongetwijfeld even majestueus hoe ze samen de strijd aانبiden tegen de meedogenloze Baron Harkonnen. Er komt trouwens ook nog een derde film ('Dune: Messiah') aan, én een spin-offserie ('Dune: The Sisterhood').

23 maart



Timothée Chalamet in 'Dune: Part Two'.

Lees verder op pagina 54